

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CIV. Notitia iudicati pro Audesindo Episcopo Helenensi adversùs
Auvaldum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

nein & donationis scripti. Datum xii. Kal. Maias anno quarto quo successit Dominus Karolus Rex regnum quondam nepotis sui Lotharj.

Novembri, Indictione decima. Bene valete. *Ista confirmata sunt à Bosone, Karolomanno, & Odone Regibus, quorum præcepta suis locis inferioribus habentur descripta.*

CII.

Ioannis VIII. epistola ad Adalgarium Episcopum Augustodunensem.

An. 876.
Ex chartulario Ecclesie Augustodunensis.

Iohannes Episcopus servus servorum Dei reverentissimo & sanctissimo Adalgario sanctæ Augustodunensis Ecclesie Episcopo ac per te in eadem Ecclesia in perpetuum. Divinæ præceptionis moment cunctos eloquia ut quotiens res aliena contra rationis ordinem à quoquam detinetur, æquitate debeat imminente restitui. Constat siquidem villam quædam Tilionacum proprietatis iure sancti fuisse quondam Leodegarij Augustodunensis Episcopi, & ab eo sancto collatam Nazario, cuius vocabulo ipse honoratur episcopatus. Post verò cum à pravis hominibus longo tempore fuisset retenta & quasi in proprietatem eorum redacta, dilectus filius noster Karolus clementissimus Imperator, super hoc subtili examinatione habita, cum eam ad jus Ecclesie Augustodunensis pertinuisse legitime cognovisset, & possessam primò ab ea, & postea pervasam à violentis hominibus liquido didicisset, hanc præcepto suæ auctoritatis ipsi episcopo reddidit & ad jus ipsius Ecclesie revocavit, cui scilicet hanc superius nominatus sanctus Leodegarius olim contulerat. Et ideo, quia postulavit à nobis sanctitas tua ut jam memoratam villam secundum imperiale præceptum apostolicæ auctoritatis liberalitate aut privilegio Augustodunensis Ecclesie confirmarem, inclinati precibus tuis, supernæ pietatis gratia suffragante, prædictæ Ecclesie, cui fraternitas tua præesse dinoscitur, sæpe memoratam villam, sicut antiquitus fuit, denuo confirmamus, ut hoc quod suum fuerat, & redditum nunc possidet, debeat sine cunctatione perpetuis temporibus possidere vel adherere, huius privilegij auctoritate confirmantes antedictam villam in præfato episcopo constituimus quòd in eiusdem episcopij Ecclesia, de qua ablata fuerat, nunc reddita in ipsius dominio sine ambiguitate permaneat. Non solum autem crebrò dictam villam, sed & omnes quæ eiusdem Ecclesie vel modò sunt vel futuræ consistunt, in eodem episcopo confirmamus habendas, statuentes pontificali censura, sub interdictione anathematis futurique iudicij, nulli liceret hæc quæ à nobis tam super jamdicta villa quam super omnibus rebus ab eadem Ecclesia vel habitibus vel habendis promulgata sunt, aliqua temeritate violare vel conturbare aut repetere; sed potius stabilitate perenni inconcussa permanere in eodem pio loco decernimus. Quòd si quis autem magnus vel parvus adversus hoc privilegium auctoritate apostolicæ sedis munitum agere tentaverit, sciat se perenni iudicio condemnandum & igni qui non extinguitur mancipandum. Qui verò custos & conservator ejus extiterit, æternis gaudiis perfruatur, & præmiis cum angelis in cælestibus potiatur. Scriptum per manus Gregorij Notarj regionarj & Scrinarij sanctæ Romanæ Ecclesie in mense

CIII.

Ejusdem epistola ad clerum & populum Augustodunensem.

Iohannes Episcopus servus servorum Dei omnibus filiis sanctæ Eduensis Ecclesie & per vos successores vestros in perpetuum. Auditum est nostris apostolicis auribus & crebrò intimatum frequenter Ecclesis Galliarum contra decreta canonum in electione suorum Episcoporum violentiam inferre. Quòd nos, cui Ecclesiarum omnium cura commissa est quamvis indignis, vilialiter condolentes, ab universis Ecclesiis hanc inferentem violentiam auctoritate Dei & beati Petri recidere cupientes, præcipuè vobis, sanctæ videlicet Eduensis Ecclesie, huius nostri decreti privilegium scribere sancimus, Reges Francorum primùm observatores orantes; in quo decernimus & regulariter ordinamus ut deinceps nemo Regum vel principum vel aliqua persona vobis superponere vel ordinare aut successoribus vestris præsumat nisi ex filiis ipsius Ecclesie secundum scripta canonum, quem clerus elegerit & populus proclamaverit, si in ea dignus reperiri poterit. Quòd si in ea, quòd forte accidere non credimus, inventus non fuerit, unanimi eorum consilio tam cleri quam populi de aliis dignissimis expetatur. Vestrum denique honorem, quem de seniore adepti fueritis, de vestris domibus & de vestris canoniis & de communi causa fratrum & de omni proprietate vestra in heredibus legitimis statuendis & eligendis ex ipsa domo nostra apostolica auctoritate licentiam vobis concedimus ordinandi absque alicujus controversia impedimenti. Si quis verò magnus vel parvus contra hoc nostrum decretum & concessivam largitionem in aliquo surgere nostramque apostolicam auctoritatem violare vel infirmare præsumpserit, sciat se anathematis vinculo sanctæ Trinitatis invocatione & beati Petri Apostoli potestate ac nostra auctoritate æternaliter cum inimicis Dei & ejus contradictoribus usque ad satisfactionem profligatum ac in perpetuum damnatum. Conservatores autem huius nostri decreti pax & gaudium & benedictio à largitore omnium bonorum Deo consequantur & vitam æternam habere mereantur.

Scriptum per manus Theodori Scrinarij sanctæ Romanæ Ecclesie in mense Martij & Indictione sexta. Datum Bene valete.

CIV.

Notitia iudicati pro Audefindo Episcopo Helenensi adversus Auvaldum.

In iudicio Imberto Misso Bernardo Comite, live & de iudices qui iussi sunt causas dirimere & legibus diffinire, id est, Teodofredus, Me-

Ex eodem chartulario.

An. 876.
Ex chartulario Ecclesie Helenensis lib. 2. cap. 96.

dema, Arifredus, Teodericus, Ildoigius, Sindila, Albarus, Mantio, Calvile, Fauvane iudicum, Valafonso faione, vel in praesentia Hictore, Ragamberus, Epulone, Munio, Adoaro, Atone, Arnaldo, Aberaldo, Sunario, Sendebado, Tractimiro, Domferanno, Ramnone, Maurecato, Ermemiro, Senderedo, Georgio, Achilane, & Victore, vel aliorum plurimorum bonorum hominum praesentia qui in ipso iudicio residebant. Recognosco me Auvaldus apertionibus Fridemiro, qui est mandarius de Audelindo Episcopo, vel ad interrogacione de supradictos iudices, verum est in omnibus, & hoc negare non possum, quia de his unde me mallavit meminitus Fredemirus mandarius de Audelindo Episcopo, quod ego iniuste retineo homines qui sunt commanentes prope claustra sancti Felicis & eius termino, quae ipsi Ecclesiae subditum esse debet sub ditioe sanctae Eulaliae Elenense sedis Ecclesiae de ipso pojo ubi est ipsa mata, & recte descendit, & accipit partem de ipsam locum ubi ipsas vineas fuerant, & sic vadit ad ipsam viam qui discurret de monte Albaris, & inde ducit ad locum ubi dicitur ad ipsas aluminatias, & pergens de ipsas aluminarias per ipsos torrentes ad ipsum pojum, & iterum revertit recte ad ipsam praescriptam matam. Et ego Auvaldus respondi quod non iniuste sed partibus Comitibus & ad servitium Regis exercendum hoc retineo, & hanc meam responsonem praesentiae vestrae iudicium conditionis ostendit sepe dictus Fredemirus mandarius de Audelindo Episcopo, qui legibus ductus est atque ibidem resonat ex qua auctoritate praedictus locus sancti Felicis subditioe sanctae Eulaliae esse debet. quod etiam & vos praefati iudices me interrogastis si potuisset per legitimos placitos habere scripturas aut legitimos testes aut quodlibet verum documentum per quod probare potuisset ut sepe dictus locus per beneficia vel adpersionem Comiti regalem servitium persolvi debeat vel homines loci illius commanentes vel contra ipsam scripturam aliquam inferre potuissent infamiam. Manifeste verum est quia dictus locus sancti Felicis cum claustra & terminia eius, sicut suis resonat iudicium, a praedecessores Audelindo Episcopo, videlicet Vinedario Episcopo, Ramno Episcopo, Salomone Episcopo, & isto praesente Audelindo per hos annos quinquaginta seu & amplius iure ecclesiastico possessum fuit per successione sancti Felicis sub ditioe sanctae Eulaliae, & ipse suis iudicium conditionis verus est in omnibus & legibus factus, & ego Auvaldus sic me recognosco atque evacuo quia non possum contra ipsum iudicium nullam inferre infamiam neque probare per testes neque per scripturas sed neque per ullum iudicium veritatis quod ipse praefatus locus partibus Comitibus esse debeat vel homines loci illius commanentes servitium Regis exinde persolvi debeant nec modo nec ullaque tempore; quia plus pertinet ad Audelindum Episcopum, qui hoc perquiri recte iure ecclesiastico, quam a me Auvaldo, qui retineo hoc partibus Comitibus iniuste, & ea quae me recognosco, recte & veraciter me recognosco vel evacuo in vestro supradictorum iudicio. Facta recognitione evacuationis sub die xvi. Kal. Ianuarij anno xxxvi. regnante Karolo Rege. Auval-

us, qui hanc meam recognitionem feci subscripsi Remelatus, Mauregatus, Argeredus, Ildorgius, Ragamberus. Sanctus Presbyter hanc recognitionem scripsi sub die & anno quo supra.

C V.

Libertas Rainaldi Clerici.

Cum Christianissimus ac religiosissimus Imperator Ludovicus caelestis protectionis ope suffragante invictissimus Augustus sanctam matrem Ecclesiam ad meliora instantissime subverberet, hoc ei inter cetera sanctae devotionis suae studia exhibuit ut usus valde inolitus atque reprehensibilis, qui dignitatem ejus magna ex parte fuscare videbatur, eo quod scilicet servilis & originariae conditionis personae contra statuta canonum sacris divinisque ministeriis eatenus applicarentur, suae auctoritatis praecipue pelleretur, & qualiter dehinc hujuscemodi conditionis homines Ecclesiae utilitati idonei reperti nexu servitutis eriperentur, & ad hanc dignitatem promoverentur, una cum consensu Pontificum & Optimatum impetij sui statuere procuravit, id ipsum quoque veneranda proles ejusdem Imperatoris invictissimus Rex Karolus pari voto honorificentiae sanctae Dei Ecclesiae annuit. Igitur ego in Dei nomine Hugo misericordia Domini Abbas Ecclesiae gloriosissimi Confessoris Christi Aniani juxta memorati piissimi Augusti praecipuum te Clericum nomine Rainaldum ex familia ejusdem sancti Aniani progeniem ducentem, hoc est, ex Apiariis villa, ante sanctum altare & praesentiam fratrum sancti Aniani una cum collubentia eorundem fratrum & deprecatione Adalardi Archiepiscopi, qui jamdictam villam, Apiarias scilicet, in beneficium habet, a vinculo servitutis ob amorem Domini nostri Iesu Christi, ad cujus militiam eligeris, publice absolvo, civemque Romanum instituo, ut ab hinc Christo favente in tuo jure & potestate consistens ita vivas ingenius civisque Romanus tamquam si a liberis ortus fuisses parentibus, & neque nobis neque successoribus nostris quicquam noxialis debeas servitutis, sed sub integra plenaque ingenuitate, quam propter sacri ordinis dignitatem accipere mereris, tempore vitae tuae permanens: quatinus catena servitutis, cui nascendo haecenus obnoxius extitisti, per hanc absolutionem ereptus, securus liberisque divinae potentiae Domino adjuvante famulari valeas. Ut vero absolutionis hujus titulus, qui pro reverendis cultibus venerabiliter celebratur, firmum omni tempore obtineat vigorem, manu propria subter roboravimus, nobilissimisque sancti Aniani clero stipulandum destinavimus. S. Hugo Abbas. S. Adalardus Archiepiscopus. S. Vvaramundus. S. David. S. Martinus. S. Salomon. S. Gaufbertus. Data 1111. Nonas Decembris anno primo regni Karoli Imperatoris.

An 878.
Ex archivo
Ecclesiae
Andegaven-
ensis.

✠

BBbbb iij

Ex eodem
chartra-
rio.

An 878.
Ex cham-
pario Eccl-
siae Helo-
vensis lib-
r. cap. 94.